

Oponentský posudek habilitační práce

PhDr. Aleny Slezáčkové, Ph.D.

na téma

Průvodce pozitivní psychologií

Nové přístupy, aktuální poznatky, praktické aplikace

Autorka, která je v současné odborné i laické veřejnosti známá nejen jako nadšená propagátorka a zakladatelka Centra pozitivní psychologie v ČR, ale i jako zástupkyně ČR v Evropské společnosti pozitivní psychologie i jako členka vedení Mezinárodní asociace pozitivní psychologie, předložila k habilitačnímu řízení práci – monografii, kterou v roce 2012 vydalo nakladatelství GRADA Publishing, a.s. v Praze pod názvem *Průvodce pozitivní psychologií. Nové přístupy, aktuální poznatky, praktické aplikace*.

Ve svém komplexu má práce 304 stran. Je členěna do pěti hlavních kapitol, z nichž první dvě popisují v jednotlivých podkapitolách vstup do problematiky pozitivní psychologie, její základní výzkumná témata, pojetí i zaměření tohoto nového psychologického směru.

První dvě hlavní kapitoly tvoří teoreticko-informační základnu pro třetí a čtvrtou kapitolu, které se zabývají možnostmi aplikace pozitivní psychologie v klinické psychologii a psychoterapii, v poradenství, ve výchově a vzdělávání i v pracovní oblasti. V poslední, páté kapitole se autorka monografie zamýšlí nad budoucností, rozvojem, novými trendy a integrací pozitivní psychologie do systému psychologických věd. V seznamu literatury je uvedeno celkem 521 zdrojů, přičemž 375, tj. 72% je zahraničních a 146, tj. 28% je z dílny domácích autorů. Jednotlivé kapitoly i podkapitoly práce na sebe logicky navazují. Jsou doplněny tabulkami i obrázky, které usnadňují a pomáhají čtenáři správně text pochopit. Tam, kde to obsah podtématu dovoluje, nabízí autorka praktická cvičení, vyplnění škál, či dotazníku včetně jejich vyhodnocení. Na konci subkapitol je uvedeno jejich stručné shrnutí.

Přednosti práce

1. **Volba tématu.** V habilitační práci se autorka pokusila o určitou syntézu poznatků souvisejících s dosavadním vývojem relativně nového psychologického směru - pozitivní psychologie. Už samotný název monografie i s jeho podtitulem považuji za velmi zdařilý, protože autorka od počátku nabízí čtenáři své odborné, „průvodcovské“ služby na cestě pozitivní psychologií. Podněcuje čtenáře k zamyšlení, nabízí mu praktické rady i návody pro využití v praxi.

2. **Kritičnost přístupu.** Od začátku upozorňuje autorka na limity své práce, v tom smyslu, že nejde o zcela vyčerpávající přehled o všem, co se v oblasti pozitivní psychologie vyzkoumalo, opublikovalo a aplikovalo v praxi. Shromážděný materiál nepředkládá autorka mechanicky, nezúčastněně, ale snaží se identifikovat přednosti i meze nových přístupů a poznatků. Její závěry a shrnutí jsou realistické, nenechává se strhnout povrchními pohledy.
3. **Šíře záběru.** V rámci pozitivní psychologie se autorka pohybuje v řadě tematických polí a ve většině z nich je znát, že je výborně obeznána s hlavními vývojovými trendy i paradigmaty v dané oblasti ve světovém kontextu (72% zahraničních zdrojů v seznamu literatury). Tento bohatý seznam zahraniční i domácí literatury vztahující se k problematice pozitivní psychologie tak mj. nabízí čtenářům široký výběr informačních zdrojů, který po prostudování poskytuje hlubší proniknutí do dané problematiky.
4. **Zkušenosti s teoretickým a empirickým výzkumem.** Autorka se neomezuje jen na shrnutí a komentování literárních údajů, ale prokazuje, že disponuje příslušnými metodologickými kompetencemi.
5. **Popis konkrétních možností aplikace poznatků a zkušeností pozitivní psychologie ve vybraných oblastech.** Cílovou skupinou čtenářů tak mohou být nejen odborní a akademičtí pracovníci, pedagogové, studenti vysokých a středních škol, pracovníci v pomáhajících profesích, ale i laická veřejnost. I laik si může odnést z této práce nejen cenné informace o pozitivní psychologii, ale i návody k pozitivnímu myšlení i k možné pozitivní změně svého života.
6. **Jazyková stránka práce.** Na rozdíl od „suchého“, nezáživného podání některých autorů prokazuje Alena Slezáčková, že dokáže i o odborných tématech psát s nadšením, živě, zajímavě, že dobře ovládá bohatost českého jazyka.

Široké téma, které klade na všechny autory zabývající se pozitivní psychologií zvýšené nároky, nadšení a zaujetí pro věc, což autorka svou habilitační prací jednoznačně prokázala. Je přirozené, že habilitační práce mívá i některá slabší místa. Bohužel, nebo bohudík jsem je v hodnocené práci nenašel.

Závěr

Předložená habilitační práce se zabývá novým a velice aktuálním psychologickým směrem, pozitivní psychologií, která si u nás teprve začíná dobývat pozice běžné ve vyspělých zemích. Největší přínos již opublikované habilitační práce Aleny Slezáčkové, pod názvem *Průvodce pozitivní psychologií. Nové přístupy, aktuální poznatky, praktické aplikace*, spatřuji v tom, že se monografie bezesporu stane nejen průvodcem, ale i základní učebnicí nového oboru Pozitivní psychologie.

Habilitační práce splňuje požadavky standardně kladené na úroveň habilitačních prací v daném oboru

doc. PhDr. Bohumil Koukola, CSc.

Ostravská Univerzita

Pedagogická fakulta

V Ostravě dne 5. února 2014